

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut

Siumut aamma Naleraq

2025 - 2029

Avannaata Kommunia naligiimmik ineriertorfiusoq

Avannaata Kommuniani naligiimmik ineriertorneq suleqatigiit pingaartippaat. Inoqarfiiit Qaanaaq, Upernivik, Uummannaq, Ilulissat nunaqarfittaalu tamarmik innuttaasunut pitsaasunik atugassaqartitsiffiussapput kiffartuussiviullutillu. Inuussutissarsiorput ilanngullutik pitsaasumik atugassaqarnissaat qulakkeerneqassaaq, aamma suleqatigalugit ineriertortitsineq ingerlanneqassaaq. Kommunitsinni oqartussaaqataaneq nukittorsarneqassaaq, oqartussaaffinnik siamaanissaq aqqutissiuunneqarluni. Avannaata Kommunia tassaassasoq innuttaasut sulisinnaanerannik atuinerusoq, atorluaanerusoq ineriertortitsisorlu.

Inoqarfinni tamani inuit ornittagaat atorluarlugit peqatigiinnermik ikorfartueqataaneq, soorlu timersornermik ingerlatsisut, peqatigiifilerisut, pilersitsisartut, kulturilerisut, eqqumiitsuliortut, nipiilersortartut allallu inooqatigiinnitsinnut nukittorsaasut erseqqissumik tapersorsornerisigut.

Tamatta najugassaqaqqulluta illunik sanaartorneq illoqarfinni nunaqarfinnilu annertusarneqassaaq. Sumiiffinni inuttussuseq aallaavigalugu sanaartornermut

aninggaasalersuineq allanngussaaq, pisariaqartitsineq malillugu ingerlatsisoqalerluni. Sulisut Avannaanut nuuttut inissaqarniarnikkut periarfissaat ilanggullugit pitsangorsarneqassapput.

Nunaqarfinni illoqarfinnilu aqquserngit aaqqissuunneri aallunneqassapput aamma katitertakkanik illuliorluni sanaartorneq piaartumik ingerlanneqarnerulernissaa aqqutissiuunneqassaaq. Inissialorneq najukkani tamani, nunaqarfinni isorliunerusunilu aamma 95/5 atorlugu siuarsarneqassapput. 95/5 atorlugu sanaartorsinnaaneq annertuumik qaammarsaassutigineqassaaq.

Nunaqarfinni sullissineq pitsangorsarneqassaaq, nunaqarfiit akisussaaffigisaat annertusinerisigut.

Aalisartut atugaat piffinni tamani pingaartillugit pitsangorsarneqassapput, suliassanut ilaallutik umiatsialeriffiit, sannaviit, neqitsersuisarfiit assigisaallu aalisartut atortuminnik toqqorsivigisinnasaat ineriartortillugillu pilersiortorneqarnissaat, nunagissaaneq ilanggullugu. Aalisarfinni immap naqqani nunamilu saliisarnissat aallunneqassapput. Qassutaarsiutit maannamut misilittagaalersut aallaavigalugit piaarnerpaamik susassaqartut suleqatigalugit aaqqiivigineqarnissat suliarineqassaaq, ilanggullugu qitiusumiit kommunip akisussaaffiinut tunngatillugu agguataarneqarsimancerat paatsuungassutaasartoq aaqqiiffiginissaa sulissutigineqassaaq.

Umiatsiaararsorlutik aalisartut umiatsialivinnik isumannaatsunik pitsasunillu isumalluuteqarnissaat pisariaqarmat tamakku ineriartortinneqassapput.

Aalisartut piniartullu asimi unnuiffigisinnasaannik illuaqqanik piniariarfiusinnaasunik sanaartorneq ingerlanneqassaaq.

Aalisarnermut siunnersorteqalernissaq aqqutissiuunneqassaaq, aalisarneq aalisarnerinnaanngimmat aamma allanut inuussutissarsiutinut saassinnaaneq periarfissaasariaqarmat.

Pitsasunik nioqqutissiornissaq pillugu aalisakkerinermik ilinniarfimmik pilersitsisoqarnissaa sulissutigineqassaaq, pingaartumik aalisakkat tamakiisumik atorluarneqarnissaat aqqutissiuukkumallugu. Ilinniarfik aalisakkanik naleqarnerulersitsinissaq pillugu ilisimasaqarfiit aamma atuutsissaaq.

Sanaartorneq ataavartoq ataqtigissoq, nunaqvavissunillu salliutitsilluni ingerlatsiffusoq pilersinneqassaaq, ukiorlu kaajallallugu suliassaqartitsinissaq ataavartunik suliffinnik pilersitsinissaq siunertaralugu aaqqissuussiffigineqassaaq.

Nunaqarfinni illoqarfinnilu illut kateriffigineqartartut sanaartorneqarnissaat aqqutissiuunneqassapput, illoqarfinni nunaqarfinnilu ataatsimoortarnerit nukittorsaaffigineqarneranut iluaqutaasussamik.

Kommunimi sulisut ineqarnikkut piorsaaffiginissaat pingaartillugu ingerlatsisoqassaaq, perorsaasut ilinniartitsisullu nunaqarfinni illoqarfinnilu ineqarfingisinnasaannik sanaartornerit

ingerlanneqassapput, sulisut ataavartumik suliinnarnissaat nutaanillu sulisussarsortarnermut aqqutissiuusseqataassammat.

Inulerisut akissaatimikkut nalimmassaaffiginissaat aaqqissuussiffigineqassaaq, inulerisut ataavartumik suliinnarnissaat nutaallu amerlanerusut sulilernissaat anguneqaqqullugu aamma periarfissat assigiinngitsut allat misissorneqassapput.

Inunnut nappaammik eqquaasunut ikorsiissutaasartussamik ikorfartuutitut atorneqartartussanik aningaasaliisarnissaq aqqutissiuunneqassaaq, kimulluunniit nappaat takkuttarmat taamaattoqartillugulu inunnut ilungersuuteqareersunut ajornartorsiulersunut akiligassaanut oqilisaataasussamik periarfissarsiuussisoqarnissaa pisariaqarmat. Inuit tamarmik sillimmateqartanngimmata innuttaasunut nappaammik eqquaasunut aningaasaliinerunissaq siunertamut qulakkeerinnissaq, tamannalu erngertumik aqqutissiuunneqassaaq.

Meeqyanut, inuuusuttunut inersimasunullu eqqarsartaatsikkut tatitussutsikkullu nukittorsaaneq ingerlanneqassaaq, tamarmik inuunerinnerulernissamik siunertaqartillugit aamma inuttut sakkussalersuinissaq siunertaralugu.

Ulluunerani paaqqinnittarfimmiittuuteqarnermi akigititanut qummut killiliinissaq anguniarneqassaaq, angajoqqaanut oqilisaassinissaq anguniarlugu.

Eqqaavilerinikkut sullissineq pissusissamisut ingerlaqqullugu pitsangorsaatsit ingerlanneqassapput aamma najugaqarfinni tamani nunagissaanerit najoruminarsaanerullu ingerlanneqassapput. Eqqaaveqarnikkut nutaaliorneq ingerlanneqassaaq, ilaatigut igitassat maqillugit betonimik poorlugit atortussanngortittalernerisigut. Taakku sissamut iliorarneqarsinnaasortai nnniuutaassapput.

Inoqarfinni tamani imeq kuuginnartoq atorneqalerataluttiunnarneqassaaq, periuseq akisoreertoq qimakkiartorlugu. Peqqissutsimut annertuumik tunngassuteqarmat pilersaarusrorluarneqarsimasumik suliniut ingerlanneqassaaq, tamannalu avatangiisinut aningaasaateqarfik annertusaavigineqarneratigut pissaaq. Anartarfekarnikkut nutarterineq inerisarneqassaaq, imermik kuuginnartumik pilersuinerup aaqqissuussamik ineriertortinnejcarnera malillugu.

Ikuallaaviit containerit avatangiisinut mingutsitsinngitsut atuutsilernissaat aqqutissiuunneqassaaq.

Meeqqat atuarfianni meerartavut inuuusuttavullu tamarmik siuariartussapput. Meeraq ataaserluunniit saaffissaqarani unissanngilaq, taamaattumillu ilinnialernissaanut praktikerfissaqarnissaanullu kommuni suleqataasaaq. Aamma Nunaqarfinni ilinniartitsisut naammattut pigineqassapput. Ilinniartitsisut kattuffiat aamma angajoqqaat peqatigalugit atuarfeqarfik atuarfitsialaap periarfissiissutaanik atorlualluni ineriertorteqqinnejqassaaq, ukiumut ullut atuarfiusut ikilisillugit aamma fagit ikilisillugit.

Atuarfiit, meeqqeriveqarfiiit pinaveersaartitsinermullu suliaqarfiiit suliassaminut angummassinnaalluarneroqqullugit suleriaaserineqartut pillugit nalilersueqqittoqassaaq, meeqqanut periarfissiissutit pitsangorsarneqarnissaat siunertaralugu. Suliassaq suliassaqarfinnik ilisimasalinnit susassaqartullu peqatigalugit ingerlannejassaaq.

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut ikilisarneqassapput. Sulissutigineqassaaq ilaqtariit suleqatigalugit ataatsimoorluni ikiorserneqarfiusinnaasumik sakkussanillu aallerfiusinnaasunik pilersitsinissaq. Suleqatigiit pingaartippaat ilaqtariit nukittuut peqqissullu ikorfartussallugit.

Suliffeqarfissuaq kommuuni sulisunut nuannersuussaaq toqqissimanartuullunilu. Artukkiilluni suliakkiinerit, allatigulluunniit artukkiisut aaqqiivigineqassapput, sullitat pitsaasumik sullinneqarnissaat siunertaralugu.

Utoqqartatta kalaaliminertornerusinnaanissaat periarfissaanerulersinneqassaaq, soorunami utoqqalisut nerisatigut mianersuutassaanerat eqqummaariffagalugu suleqatigalugillu.

Timersornermik ingerlataqartut najukkani tamani ajunnginnerusumik atungassaqartinnissaat peqatigiiffiit peqatigalugit sulissutigineqassaaq. Sunngiffimmi ingerlatallit pinaveersaartitsinermik annertuumik suliaqarmata, sunngiffimilu sammisaqartitsinerit annikilliartuinnarmata, immikkut iliuuseqartoqassaaq.

Ukioq kaajallallugu timersorfiusinnaasunik pilersitsinissaq anguniarneqassaaq, nunaqarfinni timersortarfeeqqanik sanaartornissat tulleriaakkamik pilersaarusiornerat ilanngullugit.

Takornarialerineq nunami maani najugaqartut aallaavigalugit ineriartortinneqassaaq. Takornariartaatinut talittarfik pisariaqarmat susassaqartut suleqatigalugit pilersaarusiorneqassaaq. Politikikkut siuttut inuussutissarsiortut suleqatigalugit erseqqissumik anguniagaqarlutik siuarsaaqataassapput. Takornariaqarneq kommunitsinnut tunniussaqarerusinnaavoq, aamma suliffeqarfissuit avataaneersut tamakiisumik illoqarfitsinniilersinneqartarnissaat akileraartunngornissaallu aqquqtiissiuunneqassaaq. Takornarialerinermi pisuttuaasisut angallassisullu nunaqavissuunissaat aqquqtiissiuunneqassaaq.

Turistråd allamik ateqalersinneqassaaq :visit ilulissat, imaluunniit visit avannaa.

Mittarfissuartaalerpugut, taamaammallu Avannaata Kommuniani innuttaasut tamarmik periarfissinneqartariaqarput aningaasaliinissamut. Piginneqatigiilluni ingerlatsilersinnaaneq siunertaralugu pilersinneqartariaqarnissaanut suliniuteqartoqassaaq, namminersortut pitsaasumik atugaqarnissaat aqquqtiissiuullugu.

Nunaqarfiiit tunitsiveqanngitsut, inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinermut atatillugu pilersitsiviginissaat anguniarneqassaaq, sukumiisumik Namminersorlutik Oqartussat namminersortullu suleqatigalugit.

Kaasarfimmiuliinnarlugit sulisitsisarneq qimanneqassaaq, taarsiullugu aaqqissuussamik sulisitsineq sutigut tamatigut equnneqaqqullugu sulissuteqartoqassaaq. Illoqarfinni ersarissunngortinnejassaaq suliffeqarfiit nunaqvissunit ingerlanneqarnersut, aamma illoqarfimmut nunap assingani. Umiarsuarsuit avataaneersut nunaqvissunut toqqaannartumik suleqateqartungornissaat aqqutissiuunnejassaaq, aningaasat kommunitsinnut iluaquataaneruleqqullugit aamma kommunerput saqqummersitsinerni ersarinnerulernissaa sulissutigineqassaaq.

Illorsuit innuttaasunut assigiinngitsunut atorneqarsinnaasut (multihalit) ineriartortinnejassapput. Ilulissani naluttarfittaarsinnaaneq misissorneqarluni pilersaarusiorfigineqalissaaq, ilaatigut qanoq avataaniit aningaasaleeqataaffigineqarsinnaanera ilanngullugu.

Avannaani ilinniarnertruungorniarfeqalernissaq pisariaqartoq misissorneqassaaq, pingaartumik inuuusuttut kommunitsinnut kajuminartitsinerunissaat pillugu.

Qeqertamiit Ikerasaap tungaanut aqqusineqalernissaa naafferartumik ingerlanneqalissaaq. Angallanneq iluatsissappat aamma takornariaqarneq siammerneqarnerussappat aningaasarsiutaanerussappallu ineriartortitsineq ingerlanneqartariaqarpoq. Sapinngisamik aqquserngit tamarmik asfaltimik qallerneqarsimanissaat sulissutigineqassaaq.

Inuuniarnikkut unamminartorsiortunut ikiorserneqarsinnaaneq pillugu naatsorsuissunneqarluni ikiorserneqarsinnaaneq periarfissiissutigineqaqqittalissaaq. Tamanna utoqqarnut, siusinaarluni pisartagalinnut aamma allatigut unamminartorsiortunut atuutsissaaq.

Avataaniit aningaasanik atorniarnikkut sanaartorneq aallariartilluarneqassaaq, inuuusuttullu siullermeerlutik namminerisamik ineqalerniartut qaammarsaaneq aqqutigalugu periarfissarsiusseqataaffigineqassapput.

Angallannikkut pissutsit aaqqiiviginiarlugit susassaqtut qanimit suleqatigalugit aaqqiissutissanik tigussaasunik ujartuisoqassaaq.

Inunniik isumaginninneq illersorneqarsinnaasumik eqaatsumillu ingerlanneqassaaq. Inuit innarluutilit ikiortariaqartullu sullinnejarnerat atugaallu pineqartunut naleqquttumik aaqqissunneqassapput. Siusissukkut iliuuseqartarneq nukittorsarneqassaaq, meeraaqquerivinniit aallartittumik. Inunniik isumaginninneq inunnut sullinnejartussanut pitsaanerpaamik ingerlaqqullugu, susassaqarfiit akimorlugit suleqatigiittarnissamik eqqussisoqassaaq. Taamaappoq aamma inuit innarluutilit immikkullu pisariaqartitsisut pineqartillugit. Isumaginninnermi aningaasaliineq tassaassaaq ineriartornissamut sinaakkutinik pilersitsineq, aamma saaffiginninneq erngertumik iliuuseqarfigineqarluni ingerlanneqartassaaq, kiffartuussassat ikuinerillu pitsasut saliunneqarlutik. Isumaginninnermi aningaasaliineq tassaassaaq ineriartornissamut sinaakkutinik pilersitsineq.

Nunaqarfinni utoqqarnut angerlarsimaffit, utoqqaat illui utoqqarnullu nammineertunut inissiat sanaartorneqarnerulernissaat anguniarlugu pilersaarusiorneqassapput aallartinneqarlutillu.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu umiatsialiveqarnikkut ineriertortitsineq susassaqartut suleqatigalugit ineriertortitsiviussapput, puttasut ilanngullugit. Umiarsualiveqarnikkut talittarfeqarnikkullu sumiiffit suli sanaartorfigineqanngitsut, naalakkersuisut suleqatigalugit "umiarsualiveqarnikkut pilersaarummut" ilanngutinnejarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Nutaarmiuni Naajaanilu pisiniarfefeqalernissaanut queqalernissaanullu suliniutit aallartinneqassapput.

Imigassap ikiaroornartullu ajornartorsiutaanera aallaavigalugu pinaveersaartitsinermik suliaqarneq nukitorsarneqassaaq, meeqqat inuusuttullu pillugit aamma ilaqtariit inuunerissaartut pilerseqqullugit.

Ilulissani sannavik ikuallannikoq sanaqqittussaq angininngorlugu sananeqarsinnaanersoq immaqalu qaanniornermik ilinniarfinngorsinnaanersoq siunertaralugu sulisoqassaaq.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu nukkassartarfefeqalernissat suliniutigineqassapput.

Angerlarsimaffeqanngitsut eqqarsaatigalugit illoqarfinni tamani kialaarfinni peqalernissaat suliniutigineqassaaq.

Illut nutaanngitsut piiarneqarnissaat nutaanillu taarsersorneqarnissaat aallartinneqassaaq. Illut nutaanngilisut inuttaanut tunineqarsinnaasut ajornanngippat tuniniarneqassapput.

Nunaqarfinni kommunip allaffii /sullissiviit nutarsarnissaat ullutsinnut naleqqussarlugit iliuuseqarfiginnissaat aallartinneqassapput.

Timersortarfeeqqat nunaqarfinni aningaasassarsiorneqarlutillu suliarineqarlutik aallartinnissaat sulissutigineqassaaq.

Nunaqarfik Illorsuit ammaqqinneqarnissaa sulissutigineqassaaq, suliassarlu najugaqartut aamma Namminersorlutik Oqartussat suleqatigalugit ingerlanneqassaaq.

Ilulissat, 04. April 2025

Lars Erik Gabrielsen
Siumut

Jens Napătôk
Naleraq